

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 212 4331
Ηλ. Ταχυδρ. : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα 15-04-2025
Αρ. πρωτ.: 101654

ΠΡΟΣ:

Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών

ΚΟΙΝ.: ΩΣ ΠΑ

(Διά της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθ. πρωτ. 1063/14-2-2025 Αναφορά

Σχετικά με την παραπάνω Αναφορά που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. **Εμμ. Χνάρης**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Η προσβολή από τη Σφήκα έκανε την εμφάνισή της το 2018 αλλά επεκτάθηκε σε κλίμακα που να συνιστά πρόβλημα το 2019. Το συγκεκριμένο έντομο αντιμετωπίζεται αποτελεσματικά μόνο με βιολογική καταπολέμηση. Και συγκεκριμένα με την εξαπόλυση του παρασιτοειδούς εντόμου *Torymus sinensis*.

Η βασικότερη παράμετρος για την επιτυχία της κλασικής βιολογικής καταπολέμησης είναι η επιτυχής εγκατάσταση του ωφέλιμου εντόμου, του οποίου οι πληθυσμοί αυξάνονται σε ένα βάθος χρόνου ώστε να έρθουν κάποια στιγμή σε ισορροπία με τον πληθυσμό του επιβλαβούς εντόμου. Μετά το σημείο αυτό, οι προσβολές περιορίζονται τόσο, ώστε παύουν πρακτικά να αποτελούν πρόβλημα, φαινόμενο.

Ειδικά για το έντομο της σφήκας, απαιτείται ένα διάστημα περίπου 4-5 ετών ώστε να φανεί το αποτέλεσμα της μεθόδου βιολογικής καταπολέμησης.

Πράγματι λοιπόν, ήδη από το 2018 ξεκίνησε η εφαρμογή ενός προγράμματος από το ΥπΑΑΤ και με ενδιάμεσο φορέα διαχείρισης υπηρεσία του ΥπΕΝ, για την προμήθεια, εξαπόλυση και παρακολούθηση της ανάπτυξης του ωφέλιμου εντόμου και την αντίστοιχη μείωση του επιβλαβούς. Υπεγράφησαν για το εν λόγω πρόγραμμα τρεις (3) συμβάσεις με το Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο (Μ.Φ.Ι.) (το 2018, 2019 και το 2021) και οι εξαπολύσεις έλαβαν χώρα από το 2018 ως και το 2022.

Σημειώνεται ότι, εφόσον ο πληθυσμός εγκατασταθεί επιτυχώς, επιπλέον εξαπολύσεις δεν έχουν κανένα επιπλέον όφελος

Τα καταγεγραμμένα στοιχεία, σύμφωνα με την πλέον πρόσφατη ενημέρωση που είχαμε από το Μ.Φ.Ι. δείχνουν ότι ο πληθυσμός του ωφέλιμου παρασίτου αυξήθηκε από το 2,3% που ήταν το 2021, στο 55,3% για το έτος 2023 με αντίστοιχη μείωση του επιβλαβούς πληθυσμού. Αναμένεται περεταίρω αύξηση του ωφέλιμου εντόμου.

Συνεπώς, το πρόγραμμα πέτυχε σε τέτοιο βαθμό που μπορούμε να πούμε ότι το φαινόμενο βαίνει στην εξάλειψή του. Χωρίς αυτό να σημαίνει ότι το έντομο της σφήκας θα εξαφανιστεί εντελώς, αφού κάτι τέτοιο είναι φυσικώς και βιολογικώς αδύνατο.

Ωστόσο, οι προσβολές είναι τόσο μειωμένες που, σε συνδυασμό με τις σωστές πρακτικές από τους παραγωγούς (αποφυγή ψεκασμών με εντομοκτόνα ευρέως φάσματος και καταστροφής των ξερών κηκίδων κατά την περίοδο του χειμώνα και τις αρχές της άνοιξης), παύουν να έχουν την έκταση φαινομένου επιζήμιου για τις καλλιέργειες.

Αναφορικά με την ασθένεια της φαιάς σήψης πρόκειται για μυκητολογική ασθένεια αναδυόμενη διεθνώς, που καθιστά τους καρπούς μη εμπορεύσιμους. Ο μύκητας εντοπίστηκε πρώτη φορά το 2015 στην Ελλάδα, στην Πιερία. Η εξάπλωσή του και σε άλλες περιοχές της Ελλάδας, σε έκταση

τέτοια που να συνιστά πρόβλημα ξεκίνησε ουσιαστικά πριν από περίπου τέσσερα χρόνια. Τα ποσοστά προσβολής κυμαίνονται και μπορεί να φτάσουν και το 80 ή 100%.

Ο μύκητας είναι ενδοφυτικός, ιδιαίτερα ανθεκτικός στα παθογόνα και η εμφάνιση και εξάπλωσή του ευνοείται από εντομολογικές προσβολές και δυσμενείς κλιματικές και εδαφικές συνθήκες. Δηλαδή από ένα σύνολο βιοτικών και αβιοτικών παραγόντων. Σημειώνεται ότι στις περιοχές που υπάρχει προσβολή από τη σφήκα, εμφανίζεται εντονότερο εν συγκρίσει με άλλες περιοχές.

Λόγω της ενδοφυτικής του φύσης δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά με χημικά βιολογικά μέσα.

Σημειώνεται δε ότι η επιδημιολογία του μύκητα παραμένει άγνωστη ως τώρα.

Ως εκ τούτου απαιτείται μια στρατηγική ολοκληρωμένης διαχείρισης όλων των παραγόντων – βιοτικών και αβιοτικών - που συμβάλλουν στην εμφάνισή και εξάπλωσή του.

Στη λογική αυτή, το Υπουργείο μας αποφάσισε τη χρηματοδότηση έρευνας με συνεργασία του Υπουργείου, του ΕΛΓΟ-Δήμητρα και του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Με σκοπό τη μελέτη της επιδημιολογίας του παθογόνου και τις πιλοτικές εφαρμογές σκευασμάτων και μεθοδολογιών. Η σχετική σύμβαση υπεγράφη στις 27/12/2023 και είναι διάρκειας 36 μηνών

Από τα αποτελέσματα που θα προκύψουν, θα διαμορφωθούν οι κατάλληλες πρακτικές για την αντιμετώπιση του προβλήματος και τελικά τη βιωσιμότητα της καλλιέργειας. Διότι αν δε μελετηθεί επαρκώς η βιο-οικολογία του παθογόνου, ώστε να καταλήξουμε σε τρόπους διαχείρισής του, τότε ως μοναδική λύση θα απομείνει η εγκατάλειψη της καλλιέργειας καστανιάς. Γεγονός που αντίκειται στις προθέσεις και τις πολιτικές του Υπουργείου μας, δεδομένης της σημασίας του προϊόντος για την τοπική και εθνική οικονομία.

Δεν είναι άλλωστε τυχαίο ότι με Απόφαση του 2023 η καλλιέργεια καστανιάς ενισχύθηκε με συνολικό ποσό 8.350.464,51 € σε διάφορες περιοχές της χώρας, μεταξύ των οποίων και η Π.Ε. Πιερίας

Δεδομένου ότι οι φυτοπαθολογικές προσβολές δεν καλύπτονται ασφαλιστικά από τον ΕΛΓΑ, δεν είναι δυνατή η αποζημίωσή της φαιάς σήψης μέσω του μηχανισμού του ΕΛΓΑ.

Ωστόσο, οι γεωτεχνικοί του Οργανισμού παρακολουθούν το φαινόμενο, συλλέγουν στοιχεία και καταγράφουν την εξέλιξη των καλλιεργειών.

Σε συνδυασμό με τα αποτελέσματα που θα αρχίσει να δίνει το ερευνητικό έργο, θα διερευνηθεί κάθε πιθανότητα ενίσχυσης, μέσω εθνικών ή ενωσιακών χρηματοδοτικών εργαλείων.

Άλλωστε, η στήριξη των παραγωγών που οι καλλιέργειές τους παρουσιάζουν ζημία, η οποία δεν καλύπτεται ασφαλιστικά από τον ΕΛΓΑ, αποτελεί πολιτική επιλογή των Κυβερνήσεων της Νέας Δημοκρατίας, πάντα στη βάση συγκεκριμένων στοιχείων τεκμηρίωσης και αιτημάτων από παραγωγούς και φορείς τους και εντός δημοσιονομικών ορίων.

Είναι ωστόσο μία δυναμική διαδικασία, στο πλαίσιο της οποίας αξιολογείται κάθε περίπτωση καλλιέργειας και περιοχής, ανάλογα με τις ειδικές συνθήκες που παρουσιάζουν.

Πέραν αυτών, συνεχίζουμε σταθερά την πολιτική μας για τα οπωροκηπευτικά με τα τομεακά προγράμματα, με στόχο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα, την ελκυστικότητα των Οργανώσεων Παραγωγών και τη διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος. Ενδεικτικά αναφέρονται η προώθηση, η βελτίωση εμπορίας και η απόσυρση προϊόντων.

Στο Στρατηγικό Σχέδιο της ΚΑΠ 2023-2027 που θα υλοποιηθεί οι Οργανώσεις Παραγωγών μέσω των επιχειρησιακών τους προγραμμάτων θα περιλαμβάνουν υποχρεωτικά, σε ποσοστό 2%, δράσεις που έχουν στόχο την έρευνα περί των βιώσιμων μεθόδων παραγωγής και ανάπτυξή τους.

Επιπλέον, δεδομένου ότι η αντιμετώπιση των φαινομένων της κλιματικής κρίσης αποτελεί στρατηγική προτεραιότητα για το Υπουργείο μας, αλλά και για την Ευρωπαϊκή Ένωση, οι παρεμβάσεις στο πλαίσιο του ΣΣ ΚΑΠ της νέας προγραμματικής περιόδου αλλά και οι πολιτικές πρωτοβουλίες σε εθνικό επίπεδο, είναι στραμμένες προς αυτή την κατεύθυνση.

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΤΑΜΕΝΙΤΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

Βουλευτή κ. Εμμ. Χνάρη

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

- Γραφείο Υπουργού
- Γραφεία Υφυπουργών
- Γραφείο Υπηρεσιακής Γραμματέως
- Υπηρεσία Συντονισμού